

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v stredných odborných školách a konzervatóriách v SR v školskom roku 2008/2009

Následné inšpekcie sa vykonali v **92** stredných odborných školách (SOŠ), z toho boli **4** cirkevné, **13** súkromných. S vyučovacím jazykom maďarským boli 5 školy a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským 8. Stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov sa kontrolovali v 35 školách po komplexnej inšpekcii, v 34 po tematickej a v 22 po následnej inšpekcii. V **6** konzervatóriách sa vykonali následné inšpekcie, z toho v **1** cirkevnom a v **2** súkromných, všetky sa vykonali po tematickej inšpekcii.

V **SOŠ** sa celkovo uplatnilo **731** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho bolo **253** odporúčaní (34,61 %), **15** upozornení (2,05 %), **406** opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov (55,54 %), **53** opatrení uložených školskou inšpekciou (7,25 %) a **4** záväzné pokyny (0,05 %). Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení riaditeľmi SOŠ je uvedený v tabuľke č. 1. Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **632**, čo predstavuje 86,45 %. Riaditelia kontrolovaných škôl prejavili snahu odstrániť zistené nedostatky a zlepšiť kvalitu výchovy a vzdelávania v školách. Neakceptovaných a nesplnených bolo **99** opatrení.

Zistené nedostatky boli prevažne v/vo

- riadiacej a kontrolnej činnosti riaditeľov škôl
- výkone štátnej správy v 1. stupni
- plnení učebných osnov
- vedení pedagogickej dokumentácie
- starostlivosti o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- personálnych podmienkach
- dodržiavanií normatívu priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti v učebnom odbore autoopravár

Tabuľka č. 1

Prehľad uplatnených opatrení v SOŠ										
spolu	731									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	253		15		406		53		4	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
		220	86,95	10	66,66	359	88,42	39	73,58	4

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) uplatnila **253 odporúčaní**, z ktorých 220 (86,95 %) bolo riaditeľmi škôl akceptovaných. Odporúčania najčastejšie smerovali k skvalitneniu práce predmetových komisií, vnútornej kontrolnej činnosti riaditeľov škôl, vedenia pedagogickej dokumentácie, skvalitneniu výchovného poradenstva, ustanoveniu koordinátora environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, starostlivosti o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, využívaní učebných pomôcok a didaktickej techniky vo výchovno-vzdelávacom procese. V školách, ktoré akceptovali odporúčania, sa vytvorili podmienky na postupné skvalitňovanie činnosti metodických orgánov, starostlivosti o integrovaných žiakov, odborného a pedagogického riadenia a zvýšila sa účinnosť kontrolnej činnosti vedenia škôl. Neakceptovanie 33 odporúčaní (13,04 %)

nevedlo k zefektívneniu kontrolnej činnosti riaditeľov škôl a k zmene kvality práce predmetových komisií, naďalej pretrvával formálny charakter činnosti a absentovali v nej kontrolno-hodnotiace a odborné-metodické postupy, v dôsledku čoho na hodinách prevládali neefektívne metódy a formy vyučovania

Zriaďovateľom škôl bolo zaslaných **15 upozornení**, z ktorých splnili 10 (66,66 %). Upozornenia sa najčastejšie týkali nedodržania vybavenosti dielni v zmysle normatívu priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre výučbu odborného výcviku v učebnom odbore 2487 2 autoopravár. Zriaďovateľovi 1 súkromnej školy bolo zaslané upozornenie, ktoré sa týkalo učebných plánov a učebných osnov, škola ich používala bez súhlasu MŠ SR. Upozornenie bolo akceptované. Akceptáciou ostatných upozornení v niektorých školách sa skvalitnili materiálno-technické podmienky a zvýšila sa odbornosť vyučovania odborných predmetov v učebnom odbore autoopravár.

Prijatím **406 opatrení** na odstránenie nedostatkov a ich príčin riaditelia škôl primerane reagovali na zistenia inšpekcie. Opatrenia boli adresné, termínované, jasne formulované, adekvátne charakteru zistených nedostatkov a kontrolovateľné. Riaditelia splnili 359 opatrení, čo predstavuje 88,42 %. Opatrenia prijaté vedúcimi zamestnancami kontrolovaných subjektov boli najmä z oblasti výkonu štátnej správy v 1. stupni (správne uvádzať citáciu platných právnych predpisov vo výrokovej časti rozhodnutí a v prípade opravnej skúšky vydávať rozhodnutia o komisionálnej skúške). Prijaté opatrenia sa týkali aj plnenia časti učebných osnov viacerých predmetov, realizácie predpísaných písomných prác, vykonávania praktických cvičení a praktických meraní v technických predmetoch a úpravy obsahu učiva v predmetoch tak, aby úprava nepresiahla dovolených 30 %. Ďalšie prijaté opatrenia súviseli s realizáciou vyučovania v učebniach, ktoré zodpovedajú základným hygienickým predpisom a v učebnom odbore autoopravár zabezpečenia priestorových podmienok a materiálno-technického vybavenia dielni pre odborný výcvik. Splnenie opatrení prispelo k tomu, že sa výchovno-vzdelávací proces realizoval v súlade s platnými učebnými osnovami, vykonávali sa laboratorné cvičenia a vo výkone štátnej správy v 1. stupni sa odstránili nedostatky. Zlepšilo sa vedenie pedagogickej dokumentácie, zabezpečenie psychohygieny vyučovania a tiež zabezpečenie výučby v priestoroch, ktoré zodpovedajú základným hygienickým predpisom.

Kontrolovaným subjektom uložila ŠŠI **53 opatrení**, z toho bolo 39 (73,58%) splnených. Uložené opatrenia sa týkali nedodržania stanoveného maximálneho počtu hodín pre žiaka v jednom dni, plnenia učebných osnov, zabezpečenia materiálno-technických a priestorových podmienok v učebnom odbore autoopravár a zabezpečenia vzdelávania a klasifikácie individuálne integrovaného žiaka v cudzom jazyku. Podstatným prínosom splnených opatrení bolo zlepšenie priestorových podmienok v učebnom odbore autoopravár v kontrolovaných subjektoch, ktoré zodpovedali platnému normatívu priestorovej vybavenosti pre vyučovanie odborného výcviku, čo malo pozitívny dopad na kvalitu praktického vyučovania. Plnenie učebných osnov viedlo k skvalitneniu vyučovania. Nesplnením uložených opatrení v mnohých školách pretrvávali nedostatočné materiálno-technické a priestorové vybavenie, čo malo negatívny dopad na nadobudnutie zručností a pracovných návykov žiakov.

ŠŠI uložila **4 záväzné pokyny**, všetky boli splnené. Záväzné pokyny boli zamerané na plnenie učebných osnov v odbornom predmete elektrotechnika, na zabezpečenie odbornosti vyučovania odborných predmetov a neplnenia kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie zástupcu riaditeľa školy. Splnením záväzných pokynov sa skvalitnilo vyučovanie odborných predmetov a riadiaca činnosť.

V kontrolovaných **konzervatóriách** sa celkom uplatnilo **20 opatrení**, z toho **3 odporúčania**, **15 opatrení** prijatých riaditeľmi škôl a **2 záväzné pokyny**. Všetky uplatnené opatrenia boli splnené. Prehľad akceptácie/splnenia opatrení je uvedený v tabuľke č. 2.

Zistené nedostatky boli v/vo

- vedení pedagogickej dokumentácie
- neodsúhlasených učebných plánov MŠ SR v súkromnej škole
- dodržiavani učebných plánov
- dodržiavani všeobecne záväzných právnych predpisov

Tabuľka č. 2

Prehľad uplatnených opatrení v konzervatóriách										
spolu	20									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	3				15				2	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	3	100,00			15	100,00			2	100,00

Štátna školská inšpekcia dala kontrolovaným subjektom **3 odporúčania**, ktoré boli splnené. Odporúčania sa týkali spolupráce 1 školy s gymnáziom, ktoré má dobré materiálne-technické vybavenie na vyučovanie informatiky, ďalšie odporúčania boli k vedeniu pedagogickej dokumentácie. Akceptáciou odporúčaní sa skvalitnilo vyučovanie predmetu informatika a vedenie pedagogickej dokumentácie.

Riaditelia škôl prijali **15 opatrení**, z ktorých 1 stratilo opodstatnenie zmenou právnej normy. Všetky opatrenia boli splnené. V cirkevnom konzervatóriu sa opatrenie týkalo stanoviska MŠ SR k učebným plánom. Ďalšie opatrenia boli zamerané na skvalitnenie pedagogickej dokumentácie, zápisov učiva z cudzích jazykov v triednych knihách v štátnom jazyku, určenia termínu overenia špeciálnych schopností v súlade s právnymi normami, dodržiavanie počtu hodín v súlade s učebným plánom v študijnom odbore hudba a vedenie pedagogickej dokumentácie. Realizáciou prijatých opatrení sa zlepšilo vedenie pedagogickej dokumentácie, dodržiavanie učebných plánov a zabezpečil sa súlad s právnou normou pri prijímacom konaní.

Riaditeľovi 1 školy boli uložené **2 záväzné pokyny**, ktoré boli splnené. Týkali sa nedodržania povoleného rozsahu úprav učebných plánov v dennej forme štúdia, zrušenia niektorých povinných predmetov, zavedenia ďalšieho všeobecno-vzdelávacieho predmetu a povinne voliteľného predmetu, ktorý nie je v zozname príslušného učebného plánu a zrušenia nematuritných všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov v učebných plánoch štúdia popri zamestnaní. Podstatným prínosom splnených záväzných pokynov bolo odstránenie nedostatkov v rozsahu poskytovaného vzdelania v príslušných študijných odboroch a zameraniach.

Záver

K výrazným pozitívnym zisteniam z následných inšpekcií patrila snaha riaditeľov odstrániť zistené nedostatky, v konzervatóriách bolo splnených 100 % opatrení a v SOŠ 86,45 %. Akceptáciou odporúčaní sa zefektívnila kontrolná činnosť riaditeľov škôl, metodických orgánov a plnenie ich úloh, zlepšilo sa evidovanie preberaného učiva v triednych knihách. Akceptáciou upozornení zriaďovateľmi škôl boli skvalitnené podmienky vzdelávania a zvýšila sa materiálna a prístrojová vybavenosť škôl. Splnenie prijatých opatrení kontrolovaným subjektom a uložených školskou inšpekciou malo pozitívny dopad na zlepšenie úrovne výkonu štátnej správy v 1. stupni a vedenia pedagogickej dokumentácie. Pozitívom bolo zlepšenie orientácie pedagogických zamestnancov vo všeobecne záväzných právnych a školských predpisoch. Prínosom splnených záväzných pokynov bolo zabezpečenie odbornosti vyučovania odborných predmetov a plnenia učebnej osnovy v predmete odborný

výcvik. Neakceptovanie odporúčaní malo negatívny dopad na úroveň kontrolnej a vyhodnocovacej činnosti vedenia školy a predmetových komisií. Nesplnenie prijatých a uložených opatrení malo dopad na kvalitnú prípravu žiakov v odbornom výcviku a na dodržiavanie právnych noriem.

Odporúčania a podnety

Ministerstvu školstva SR

- vypracovať normatívy základného vybavenia pre jednotlivé učebné a študijné odbory

Zriad'ovateľom

- zlepšovať materiálno-technické vybavenie škôl

Riaditeľom škôl

- zamerať kontrolnú činnosť na vedenie pedagogickej dokumentácie a prácu metodických orgánov
- dodržiavať všeobecne záväzné a rezortné predpisy